

A Kúria a dr. Lakos Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. Magyar János ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt a Kecskeméti Munkaügyi Bíróságon 5.M.112/2010. szám alatt megindított és a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.21.591/2011/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.21.591/2011/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes 2009. szeptember 1-jétől határozatlan időre létesített munkaviszonyt az alperessel készenléti jellegű személy- és vagyonőr, portaszolgálat munkakörre. A munkaszerződésében vállalta, hogy mivel a munkakör betöltéséhez előírt képesítési feltétellel nem rendelkezett, úgy azt 2009. december 31-ig megszerzi. A munkáltató ez alapján eddig az időpontig mentesítette őt a képesítési feltételek teljesítése alól.

A felperes 2009. október 1-jén tanulmányi szerződést kötött az alperessel a tanfolyam elvégzésére. A felperes kitöltötte a személy- és vagyonőr tanfolyamra szóló jelentkezési lapot, a tanfolyamot azonban nem végezte el és 2009. december 31-ig nem szerezte meg a személy- és vagyonőri képzettséget. A munkavállaló a munkaviszony létesítését követően egy szakközépiskolában látott el portaszolgálatot.

2010. január 11-én az alperes ügyvezetője a biztonsági igazgató, valamint az iskola gondnoka társaságában munkaidőben felkereste a felperest annak érdekében, hogy meggyőződjön, hogy a felperes 2009. december 31-ig megszerezte-e a személy- és vagyonőr végezettséget.

Ezzel kapcsolatban egy előre elkészített jegyzőkönyvet kívánt átadni a felperesnek, amely azt tartalmazta, hogy az alperes tudomása szerint a felperes az általa szervezett és támogatott tanfolyamon nem vett részt, ezért felkérte, hogy nyilatkozzon arra, más képző szervnél megszerezte-e a munkaköréhez szükséges képesítést. A felperes közölte, hogy mivel munkaidőben van és el kell látnia a portaszolgálatot, nincs ideje elolvasni a jegyzőkönyvet, azt nem is vette át és aláírásával nem látta el. Az alperes ezt követően rendkívüli felmondással megszüntette a felperes munkaviszonyát. Döntése indokaként arra hivatkozott, hogy a felperes munkaszerződésében és tanulmányi szerződésében is kötelezettséget vállalt arra, hogy 2009. december 31-ig megszerzi a munkakörére előírt személy- és vagyonőri végzettséget. Az e körben hozzáintézett kérdésre a nyilatkozattételt megtagadta, amely magatartást a munkáltató olyan jelentős kötelezettségszegésként értékelte, amely mellett a munkaviszony fenntartása lehetetlenné vált.

A rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt a felperes munkaügyi bírósághoz fordult. Arra hivatkozott, hogy a rendkívüli felmondásban megjelölt körülmény a munkaviszony megszüntetésének okszerű indokául nem szolgálhatott, s a munkáltató által előre elkészített jegyzőkönyvet azért nem írta alá, mert annak tartalma megismerésére nem volt ideje. Hivatkozott továbbá arra is, hogy már korábban közölte a munkáltatóval, hogy az adott tanfolyamot nem fogja elvégezni, mivel a portás munkakör ellátására arra nincs szükség. Az alperes intézkedése jogszerűségére hivatkozva a kereset elutasítását kérte.

A Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 5.M.112/2010/17. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes rendkívüli felmondása jogellenes volt, s ezért elmaradt munkabér, felmentési időre járó bér és végkielégítés, valamint 2 havi átlagkeresetnek megfelelő átalánykártérítés megfizetésére kötelezte az alperest. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy bár az alperes joggal várta el a felperestől, hogy a vonatkozó határidőig a képesítést megszerzi, ez a kötelezettségszegés nem szerepelt a rendkívüli felmondásban. A nyilatkozattétel elmulasztása nem minősül olyan lényeges kötelezettségszegésnek, ami miatt a jogviszony azonnali hatállyal megszüntethető.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.21.591/2011/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, s a felperes keresetét elutasította. Kiemelte, hogy a felperes tudomással bírt arról, hogy az általa betöltött munkakör ellátásának feltétele, hogy a jogszabály által megkívánt képesítési feltételeknek is megfeleljen, annak megszerzésére kötelezettséget vállalt. Ez a munkaviszony fenntartásának lényeges eleme volt és annak elmulasztása a felperes részéről a munkaviszonyával

összefüggésben álló lényeges kötelezettségszegésnek minősült. Nem találta megalapozottnak a felperes azon nyilatkozatát, hogy a jegyzőkönyvben foglaltak tartalmát a munkahelyén nem tudta megismerni, s a feltett kérdésre sem tudott a helyszínen nyilatkozni. A munkáltató a kérdéses napon egy lényeges, a munkaviszony fenntartásával szorosan összefüggő kérdést tett fel a munkavállalójának, a jegyzőkönyv is az ezzel kapcsolatos két mondatot tartalmazta, amelynek elolvasásához különösebben hosszabb időtartam nem szükséges, a jegyzőkönyv megszüvegezése is egyértelmű volt. A felperes megtagadta a nyilatkozattételt, arra pedig nem merült fel semmilyen körülmény, hogy ebben bármilyen munkaköri kötelezettsége teljesítése akadályozta volna. A felperes nyilatkozattételi kötelezettségének elmulasztása az együttműködési kötelezettséget sértette, s e kötelezettségszegés a foglalkoztatás körülményei ismeretében lényeges volt, hiszen a jogviszony fenntartásához kapcsolódó nyilatkozatról volt szó. A munkáltató ez alapján tudta eldönteni, hogy a továbbfoglalkoztatás feltétele megvalósult-e, vagy sem, így annak megtagadása olyan súlyos kötelezettségszegésnek minősült, amellyel arányban állt az azonnali hatályú jogviszony-megszüntetés.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben a másodfokú ítélet akként történő „megváltoztatását” kérte, hogy a Kúria a kereseti kérelemnek adjon helyt, illetve szükség esetén kötelezze a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására. A felülvizsgálati kérelem indokolása szerint a jogerős ítélet sértette a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 96. § (2) és 89.§ (2) bekezdésében foglaltakat. A felperes szerint a bíróság nem kellő módon értékelte a meghallgatott tanúk vallomását, illetve a nyilatkozatát. Nem tagadta meg a nyilatkozattételt, csupán arra hivatkozott, hogy kellő idő szükséges ahhoz, hogy a jegyzőkönyvet átolvassa. Álláspontja szerint a felmondás nem volt okszerű, mert továbbra is portaszolgálatot látott el, amelyhez nem volt szükség az adott képesítés megszerzésére. Az alperes is arra vállalkozott, hogy portásként foglalkoztatja tovább. Jogsértő a jogerős ítélet érvelés szerint azért is, mert a bíróság nem tett eleget a tanúmeghallgatásra irányuló bizonyítási indítványának.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes felülvizsgálati kérelmében tartalmilag arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat nem a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint mérlegelte, így téves következtetések alapján hozta meg ítéletét, továbbá a rendkívüli felmondás nem volt valós és okszerű.

A Pp. 270. § (2) bekezdése szerint a jogerős ítélet felülvizsgálatát az ügy érdemét érintő jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. A Pp. 275. §-ának (1) bekezdés alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálásra során a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján dönt, a felülvizsgálati eljárásban azonban a bizonyítékok felülmérlegelésének, továbbá bizonyítás felvételének nincs helye. Ezért a Kúria azt vizsgálta, hogy milyen bizonyítékok álltak az eljáró bíróságok rendelkezésére, s azokat okszerűen mérlegelték-e.

Helytállónan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója 2009. január 11-én egy lényeges és a munkaviszony fenntartásával szorosan összefüggő kérdést tett fel a munkavállalónak, azt, hogy a képesítési feltételeket a munkaszerződésben biztosított mentesítési időtartam alatt megszerezte-e a felperes, vagy sem. A felperes maga sem vitatta, hogy erre nem adott választ, s az ugyanezen kérdést tartalmazó jegyzőkönyv átvételét megtagadta. A munkáltatói jogkör gyakorlója az Mt. 104. §-a alapján jogszerűen utasíthatta a felperest arra, hogy munkaköri feladatai ellátásának felfüggesztése mellett válaszoljon arra az eldöntendő kérdésre, hogy a szükséges képesítést megszerezte-e, vagy sem. Az utasítás megtagadásának Mt-ben rögzített feltételei az adott esetben nem álltak fenn, a készenléti jellegű - ennél fogva alacsonyabb igénybevétellel járó - munkakört ellátó felperes pedig kellő alap nélkül hivatkozott arra, hogy az adott helyzetben nem volt módja a két mondatból álló jegyzőkönyv elolvasására és az ügyvezető által feltett, illetve a jegyzőkönyvben rögzített kérdés megválaszolására.

Mindezekből megállapítható, hogy a másodfokú bíróság az ítélete alapjául szolgáló tényállást jogszerűen állapította meg, az nem tekinthető iratellenesnek, ellentmondónak, nem tett a per adataiból okszerűen nem következő megállapítást és nem jutott a bizonyítási eljárás lefolytatására vonatkozó előírások megsértésével megalapozatlan ténybeli következtetésre.

Ugyancsak nem megalapozott azon felülvizsgálati kérelemben szereplő állítás sem, hogy a rendkívüli felmondás indoka nem volt valós és okszerű. Az alperes kétséget kizáróan igazolta azt, hogy a felperes megtagadta az utasítás végrehajtását, s a munkaviszony további fenntartásához elengedhetetlen nyilatkozat megtételének megtagadása pedig megalapozta a munkaviszony azonnali hatályú megszüntetését. E körben a feltárt tények mellett további tanúk meghallgatása szükségtelen volt.

Iratellenesen hivatkozott a felperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy az alperes akként nyilatkozott, hogy továbbra is a portaszolgálaton kívánta alkalmazni. A hivatkozott jegyzőkönyvben

az alperes törvényes képviselője nyilatkozata szerint az önkormányzattal kötött szerződés értelmében arra vállaltak kötelezettséget, hogy a volt közalkalmazottakat 2010. december 31-ig továbbfoglalkoztatják, de csak abban az esetben, ha a szükséges jogszabályi feltételeknek megfelelnek. A végzettség megszerzésére 2009. december 30-ig biztosítottak határidőt a közalkalmazottaknak, így a felperesnek is.

Mivel a másodfokú bíróság határozata jogszerű volt, a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárási illetéket - a felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel - a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. április 3.

dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági tisztviselő